

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Raadsvergadering d.d.	7 november 2016
Agendapunt	8
Voorstelnummer	2016/57
Opiniërend besproken d.d.	n.v.t.
<i>Portefeuillehouder</i>	wethouder A.G.J. Bosch
Kenmerk	16.021275 * *
Datum B&W-besluit	25 oktober 2016
Onderwerp Voorstel tot het kennisnemen van de tweede bestuursrapportage 2016 en tot de vaststelling van een begrotingswijziging 2016	

INLEIDING

Hierbij bieden wij u de tweede bestuursrapportage (berap) over 2016 aan. De tweede bestuursrapportage bevat een tussenrapportage over de realisatie van de begroting 2016. De rapportage bestaat uit twee onderdelen:

1. Een bestuurlijk dashboard, dat als bijlage bij dit raadsvoorstel is gevoegd;
2. Een totaaloverzicht met financiële gevolgen 2016 als basis voor de begrotingswijziging, dat tekstueel in dit raadsvoorstel is opgenomen.

De rapportage is gebaseerd op de realisatie in de periode tot september en kijkt vooruit naar het eind van 2016.

BEOOGD RESULTAAT

Kennisnemen van de tweede bestuursrapportage 2016 en vaststellen van de daarmee samenhangende begrotingswijziging 2016.

KADER

De bestuursrapportage vloeit voort uit de door uw raad vastgestelde Financiële verordening 2007. Daarin is geregeld, dat wij uw raad minimaal twee keer per jaar door middel van tussentijdse rapportages rapporteren over de uitvoering en bijstelling van ramingen van de lasten en baten van de begroting. De begrotingswijziging vloeit voort uit de bepalingen van de Gemeentewet.

ARGUMENTEN

Bestuurlijk dashboard

De doelstelling is de tussentijdse informatie zo actueel mogelijk te laten zijn, betrouwbaar (juist en volledig) en toereikend (alleen bijstuurinformatie).

Basis voor de rapportage van het bestuurlijke dashboard zijn de programma's van de Beleidsbegroting 2016. De lijst van onderwerpen hebben wij ingedeeld volgens de opbouw van de begroting in programma's met maatschappelijke effecten en doelstellingen. De onderwerpen (totaaloverzicht van resultaten) komen overeen met de activiteiten, die vermeld staan in de begroting onder de tweede W-vraag: "wat doen wij daarvoor in 2016?" Opgemerkt wordt dat een aantal zaken tot uw competentie behoort (R) en een aantal zaken tot die van ons college (C). Ook de laatstgenoemde onderwerpen zijn opgenomen in het dashboard.

De voortgang van de resultaten wordt gemeten aan de hand van drie criteria:

- Resultaat: te realiseren resultaat/ behalen doelstelling.
- Planning: aangegeven planning volgens raadsplanning/planning organisatie.
- Middelen: beschikbare budgetten en inzet personeel.

Elk onderwerp is voorzien van een kleuraanduiding (verkeerslicht). Richtinggevend voor de bepaling van de kleur is het in het dashboard aangegeven ijkmoment.

- **Groen:** is de inkleuring groen dan wordt de doelstelling/het resultaat behaald volgens planning en tevens binnen de beschikbare middelen.
- **Oranje:** dan staan de realisatie, en/of planning en/of middelen onder druk; de risico's zijn aangegeven in een korte toelichting.
- **Rood:** doelstelling wordt niet gehaald en/of er is sprake van afwijking van budget/planning; er komt een voorstel over bijsturing (in de toelichting aangegeven).

Het bestuurlijke dashboard wordt gepresenteerd in het voorjaar en in het najaar.

Budgetontwikkelingen

Bij deze bestuursrapportage worden budgetafwijkingen gemeld, die zijn ontstaan na het vaststellen van de Beleids- en financiële begroting 2016. In het kader van de rechtmatigheid is voorgeschreven, dat de raad uitsluitend tijdens het begrotingsjaar formeel kan besluiten tot het beschikbaar stellen van budgetten. De voorgestelde begrotingswijzigingen zijn per programma gespecificeerd onder het kopje Financiële consequenties. Een aantal ontwikkelingen verdient specifieke toelichting.

Jeugdhulp

Op basis van een eerste voorzichtige prognose van de zorgkosten jeugdhulp in 2016, is de verwachting dat we uitkomen op een regionale inzet van middelen van € 112 miljoen, gelijk aan 2015. Daarmee kan het regionaal tekort in 2016 mogelijk oplopen tot een bedrag van 9,6 miljoen. Voor onze gemeente verwachten wij, op grond van de eerder afgesproken verdeelsleutel, een tekort in 2016 van € 270.661. Gezien deze prognose zullen wij de beoogde regionale bezuiniging van 8,9% niet halen. De reden hiervoor is dat de daling van het beschikbaar budget en de effecten van de transformatie niet parallel lopen. De daadwerkelijke transformatie kost tijd en de reeds, zowel regionaal als lokaal, ingezette interventies (korte en lange termijn) leveren naar verwachting in 2016 nog geen of beperkt resultaat op. Ons college gaat uit van het principe dat de inhoud van de zorg voor de jeugdige leidend is en dat de toegang samen met de jeugdige-gezin kijkt wat de beste oplossing is. Aanvullend aan de reeds ingezette regionale en lokale interventies, is een lokale aanpak transformatie toegang jeugdhulp in voorbereiding met specifieke lokale acties uit te voeren in 2017 e.v. Dit plan wordt ter vaststelling aan uw raad aangeboden in het 1e kwartaal 2017. Het geraamde risicobudget voor jeugd van € 103.271 is niet toereikend om het verwachte tekort 2016 af te dekken. De geraamde risicobudgetten op programma 7 Werk, inkomen en zorg voor de onderdelen participatie, Wmo begeleiding en huishoudelijke hulp worden ook ingezet voor resp. € 79.779, € 42.004 en € 45.607.

De Integratieuitkering Sociaal Domein is in de mei- en septembercirculaire 2016 aangepast. De verhoging voor het onderdeel Jeugd ad € 62.744 wordt budgettair neutraal verwerkt

Tijdelijke huisvesting statushouders

Het Gemeentelijk Versnellingsarrangement (GVA) biedt gemeenten financieel de mogelijkheid om statushouders tijdelijk te huisvesten, waardoor asielzoekerscentra worden ontlast en plaats kunnen bieden aan nieuwe vluchtelingen. Vanaf 2016 maakt onze gemeente gebruik van deze mogelijkheid, steeds met als uitgangspunt dat dit binnen de beschikbare middelen gerealiseerd moet worden. Dit is in 2016 niet gelukt. Met name door gewijzigde omstandigheden in de loop van het project zijn de baten lager uitgevallen en de lasten hoger. De bewoners op de grootste GVA-locatie (De Elshof) vertrekken vanaf medio augustus geleidelijk aan naar andere locaties en er is nog geen zicht op nieuwe instroom. Op 't Zwervel is maar ruimte voor 3 in plaats van het verwachte aantal van 5 statushouders. Voor het geschikt maken van de betreffende locaties voor bewoning van in totaal 29 statushouders zijn de investeringskosten hoger uitgevallen.

De lasten worden voor 2016 geraamd op € 102.450 en de baten op € 49.850 (programma 1, beleidsproduct 1.30 leefomgeving). De kosten voor de inzet van extra ambtelijke capaciteit en de inzet van de cultureel antropologe zijn niet ten laste gebracht van het GVA-project. Het restantbedrag van de crisisnoodopvang uit 2015 is voor € 30.600 ook als dekking ingezet. Het verwachte tekort op het GVA project komt daardoor op € 22.000.

Bij de septembercirculaire zijn de beschikbare middelen voor de begeleiding van de gehuisveste statushouders bekend gemaakt (beleidsproduct 10.20 algemene uitkering). Bij de jaarrekening wordt na gegaan of het tekort op het GVA-project ten laste kan worden gebracht van deze middelen.

Een financiële doorkijk naar 2017 wordt voorbereid. De uitkomst hangt sterk af van de besluitvorming over de voortzetting van de GVA-locatie De Elshof in 2017.

Minimabeleid

Bij het vaststellen van de beleidsnota Financiële tegemoetkoming in de ziektekosten heeft u ons gevraagd aandacht te hebben voor de communicatie, zodat inwoners die er recht op hebben ook van de regelingen af weten en de gelegenheid hebben deze tegemoetkoming aan te vragen. Wij hebben hierover op verschillende manieren gecommuniceerd.

De uitgebreide communicatie heeft geleid tot een stormloop aan aanvragen minimabeleid. Tot 1 september 2016 zijn er 1.105 aanvragen ingediend om voor één of meerdere regelingen in het kader van het Minimabeleid in aanmerking te komen. Ter vergelijking, er zijn in heel 2015 in totaal 907 aanvragen ingediend. Hierbij wordt ook nog eens opgemerkt dat er per huishouden, dus vanaf april 2016, met één aanvraag meerdere regelingen tegelijkertijd kunnen worden aangevraagd. Concreet betekent dit dat met één aanvraag bijvoorbeeld de Reductieregeling, een financiële tegemoetkoming aanvullende ziektekostenverzekering, bijzondere bijstand en een Individuele inkomenstoelage kan worden aangevraagd. In de managementinformatie over 2016 wordt deze aanvraag echter slechts 1 keer meegeteld, terwijl dit in 2015 nog 4 keer zou meetellen. Hieruit blijkt wel de enorme stijging van het aantal aangevraagde regelingen in 2016 ten gevolge van de hiervoor beschreven zes acties op het gebied van communicatie.

Door de enorme toeloop en het gegeven dat we nu per aanvraag meer tijd kwijt zijn (per aanvraag het beoordelen van recht op meerdere regelingen) heeft geresulteerd in een (te) lange wachttijd. De aanvragers zijn hierover per brief geïnformeerd en er is vanaf juli 2016 extra capaciteit voor de afhandeling van de aanvragen ingezet. Op dit moment zijn er nog 100 aanvragen in behandeling en worden de aanvragen weer binnen de wettelijke termijnen afgehandeld.

In de Beleidsnota Financiële tegemoetkomingen ziektekosten werd uitgegaan van 536 toekenningen voor bijzondere bijstand voor ziektekosten (opvolger van de regelingen in het kader van de Wtcg en CER) met een totaal budget over 2015 en 2016 van € 450.000. De verwachting is dat er eind 2016 ongeveer 75% van het geschatte aantal toekenningen is gerealiseerd. Dit betekent dat er van dit budget over de twee genoemde jaren een bedrag overblijft van ongeveer € 100.000. Hierbij is het de vraag hoe de ontwikkeling in 2017 gaat zijn en wat er dan eventueel jaarlijks nog overblijft. Bij de evaluatie van het gehele minimabeleid in 2017 zal er een nadere analyse plaatsvinden en dan zal er tevens bekeken worden of en op welke wijze delen van het minimabeleid nog verder geoptimaliseerd kunnen worden en welke middelen daarvoor noodzakelijk zijn. Dit budget is onderdeel van het Sociaal Domein.

Programma transformatie sociaal domein

Vanaf 1 januari 2015 zijn wij verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet, gewijzigde Wmo 2015 en de Participatiewet. Na de transitie, het toerusten van de organisatie om de nieuwe taken als gevolg van deze gedecentraliseerde wet- en regelgeving goed uit te kunnen voeren, is het decentralisatieproces in een volgende fase aangekomen: het transformatieproces.

In dit proces moet daadwerkelijk invulling worden gegeven aan de inhoudelijke doelstellingen die zowel landelijk als ook door uw raad zijn gekoppeld aan de decentralisatieoperaties in het sociaal domein. Dit transformatieproces kent als algemeen doel:

Alle inwoners van onze gemeente doen, voor zover mogelijk, op eigen kracht mee in onze samenleving. Daar waar ondersteuning nodig is gebeurt dit, voor zover van toepassing, vanuit het principe "een gezin, een plan, een aanspreekpunt".

Transformatie vraagt om vernieuwing, creativiteit en gedragsverandering van bestuurders, medewerkers, organisaties/instellingen en inwoners, het vergroten van de samenhang tussen de verschillende inspanningen en het ontschotten van de traditionele splitsing van de budgetten voor de uitvoering van de Jeugdwet, Wmo 2015 en Participatiewet om deze doelstellingen daadwerkelijk te realiseren. Gelet op omvang, complexiteit en belang van dit proces wordt voorgesteld om voor een programmatische aanpak te kiezen. Hier is een startdocument voor opgesteld. Het proces van transformatie en daarmee de programma-organisatie dient in menskracht en middelen te worden gefaciliteerd. Voor een periode van ruim twee jaar wordt uitgegaan van een benodigd budget van € 285.000. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd:

- 0,9 fte programmamanagement = € 162.000
- 0,5 fte programma-ondersteuning = € 78.000
- werkbudget = € 45.000.

Het benodigde bedrag kan worden gedekt uit het overschot budget sociaal domein 2015 ad € 575.000 (financiële rapportage sociaal domein, behandeld in de raadsvergadering van 23 mei 2016).

Grondexploitaties

Het financiële resultaat van de aanpassingen in de grondexploitaties is samengevat in onderstaande tabel. Door actualisatie van de civieltechnische ramingen, bijstelling van uitgiftetempo's en toepassing van de plankostenscan zijn onderstaande resultaatverwachtingen van de grondexploitaties tot stand gekomen. De grondexploitaties laten in het eerste halfjaar van 2016 (beeld 1 juli 2016) wijzigingen zien ten opzichte van de cijfers, zoals die bij de jaarrekening 2015 (beeld 1 januari 2016) zijn gepresenteerd.

	Jaarrekening 2015 per 1 jan. 2016	2 ^e marap/berap 2016 per 1 juli 2016	Vershil	
Boerhaar	-183.998	-195.631	-11.633	nadelig
De Enk	-1.821.630	-1.821.630	0	-
Zonnekamp West	1.165.302	1.170.973	5.671	voordelig
Zonnekamp Oost	40.112	-93.044	-133.156	nadelig
Noorder Koeslag	120.629	362.340	241.711	voordelig
Meente Noord	-749.569	-751.766	-2.197	nadelig
Meente Zuid	302.572	275.921	-26.651	nadelig
Wesepe bedrijventerrein	-85.420	-70.365	15.055	voordelig
Wesepe woningbouw	-569.481	-797.179	-227.698	nadelig
Totaal	-1.781.483	-1.920.381	-138.898	nadelig
			<i>verschil</i>	
<i>Totaal verlies</i>	<i>-3.410.098</i>	<i>-3.729.615</i>	<i>-319.517</i>	
<i>Totaal winst</i>	<i>1.628.615</i>	<i>1.809.234</i>	<i>180.619</i>	

Bedragen op contante waarde per 1-1-2016

De aanpassing van het Bbv (Besluit begroting en verantwoording) zal vanaf 2016 positieve gevolgen hebben voor vrijwel alle grondexploitaties. Dit komt doordat het Bbv er van uitgaat dat de rekenrente voor grondexploitaties gelijk dient te zijn aan het gewogen gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille. Hierdoor moet de rekenrente in de grondexploitaties naar beneden worden bijgesteld van 4% naar circa 2,41% (voor 2016) en de disconteringsvoet van 4% naar 2%. De effecten hiervan komen tot uiting in de jaarrekening 2016. Van de gevormde verliesvoorziening zou dan ten gunste van 2016 eenmalig een bedrag kunnen vrijvallen. In de paragraaf grondbeleid in de begroting 2017-2020 (pag.119) is daarover het volgende gemeld: er ontstaat een eenmalig voordeel van € 700.000 vanwege de effecten nieuwe rekenrente en disconteringsvoet. Daardoor zou een vrijval van de verliesvoorziening ad circa € 150.000 kunnen plaatsvinden.

Op basis van de geactualiseerde cijfers van de grondexploitaties (nog zonder rentecorrectie) zou de verliesvoorziening daarentegen met € 319.517 moeten stijgen. Per saldo dus een toename van de verliesvoorziening.

Conform de in de Nota Grondbeleid gestelde werkwijze wordt in de jaarrekening 2016 de actualisatie van de grondexploitaties financieel verwerkt. Er vindt dan een volledige doorrekening plaats en er wordt een risicoanalyse opgesteld. Hierna kan de verliesvoorziening volgens de aanpassingen in het Bbv worden bijgesteld.

Uitgelicht: woningbouwproject Noorder Koeslag

Het woningbouwproject Noorder Koeslag laat een positieve afwijking zien. Deze afwijking is te verklaren door twee wijzigingen in de markt:

1. In 2016 zijn en worden meer verkopen gerealiseerd dan begin dit jaar werd aangenomen. Er is door de gemeente een nieuw woonveld op de markt gebracht en vrijwel alle kavels zijn in optie en zullen dit jaar geleverd worden.

- Door de crisis op de woningmarkt zijn de grondprijzen in de grondexploitatie Noorder Koeslag voorzichtig geraamd. Nu blijkt echter dat de vraag naar kavels voor vrijstaande woningen (de duurste kavels) relatief groot is. Dit leidt tot hogere grondopbrengsten.

Uitgelicht: woningbouwproject Zonnekamp Oost

Het woningbouwproject Zonnekamp Oost laat een negatieve afwijking zien. Na het succes van de verkopen in 2015 blijkt halverwege 2016 dat de verkopen in 2016 minder zijn dan geraamd. Het uitstel zorgt voor een renteverlies. Daarnaast worden er meer parkeerplaatsen gerealiseerd, ten koste van uitgeefbaar terrein. Ook dit heeft een nadelig effect op het resultaat. Het project verandert hiermee van een licht winstgevend project naar een verlieslatend project.

Uitgelicht: woningbouwproject Wesepe

Ook Woningbouw Wesepe laat een negatieve afwijking zien. In de tweede helft van 2015 hebben twee ontwikkelaars plannen gemaakt om binnen dit project een deel van de woningen projectmatig te ontwikkelen. Eén van deze ontwikkelaars is inmiddels begonnen met de bouw van 4 rijwoningen. Om de rijwoningen betaalbaar te houden is het uitgeefbaar terrein enigszins verkleind. In 2016 is gebleken dat de andere ontwikkelaar geen haalbaar plan heeft kunnen realiseren. Dit heeft tot een vertraging in de uitgifte geleid. Inmiddels staan de kavels in de kavelwinkel en zijn er vier kavels in optie genomen.

Uitgelicht: bedrijventerrein Meente Noord

Bedrijventerrein Meente Noord is binnen de gemeente het enige project binnen de categorie Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG). Volgens de nieuwe regels van de Bbv zijn NIEGG's niet meer toegestaan. Op korte termijn zal daarom een voorstel worden voorbereid of dit project nog dit jaar in exploitatie zal worden genomen, ofwel dat het zal worden toegevoegd aan de categorie Materiële Vaste Activa (MVA). Als dit laatste gebeurt, zal de grond binnen 4 jaar moeten worden afgewaardeerd naar de bestemmingswaarde en er mogen geen kosten op worden geboekt. Wel mag nadien worden besloten dit complex alsnog in exploitatie te brengen.

Voor de gemeentelijke grondexploitaties wordt een algemene reserve aangehouden ter dekking van onvoorziene risico's en verliezen. Jaarlijks wordt bij de bepaling van het weerstandsvermogen in het kader van de jaarrekening bezien welke omvang de algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties moet hebben. Aangezien gedurende het eerste halfjaar 2016 is gebleken dat de te verwachten verliezen en bepaalde risico's met negatieve financiële effecten groter zijn geworden (zie hierboven), wordt verwacht dat de algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties bij de jaarrekening 2016 bijgesteld zal moeten worden.

DRAAGVLAK

--

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

De budgetontwikkelingen zijn per programma in beeld gebracht. In deze bestuursrapportage zijn de gebeurtenissen met financieel effect in 2016 opgenomen. Uitgangspunt is dat het voorgenomen beleid wordt uitgevoerd binnen de beschikbare budgetten. Afwijkingen in de uitvoering van het voorgenomen beleid en niet te beïnvloeden gebeurtenissen en ontwikkelingen worden vermeld. Het beeld is als volgt:

PG	Omschrijving	Lasten	V/N	Baten	V/N	Saldo	V/N	Incidenteel	V/N	Structureel	V/N
1	Woon- en Leefomgeving	258.999	N	234.450	V	-24.549	N	-22.000	N	-2.549	N
2	Veiligheid	-30.600	V	-30.600	N						
3	Economie, Recreatie en Toerisme										
4	Duurzaamheid	5.900	N			-5.900	N	-5.900	N		
5	Jeugd en Onderwijs (incl. Jeugdzorg)	200.367	N	-7.500	N	-207.867	N	-207.867	N		
6	Welzijn, Sport en Cultuur	-10.529	V	48.243	V	58.772	V	63.772	V	-5.000	N
7	Werk, Inkomen en Zorg	623.717	N	582.800	V	-40.917	N	-40.917	N		
8	Dienstverlening										
9	Bestuur en Communicatie										
10	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorziën	43.951	N	405.046	V	361.095	V	382.546	V	-21.451	N
	Totaal	1.091.805	N	1.232.439	V	140.634	V	169.634	V	-29.000	N

Het totale resultaat is € 140.634 voordelig. Dit betreft met name incidentele voordelen. Hierna worden de voor- en nadelen per programma gespecificeerd en toegelicht.

Programma 1 Wonen en leefomgeving

Nr.	Omschrijving	Lasten	V/N	Baten	V/N	Incidenteel	V/N	Structureel	V/N
1.10	Ruimtelijke ordening	145.000	N	145.000	V				
1.20	Woningbouw	9.000	N	9.000	V				
1.30	Leefomgeving	102.450	N	80.450	V	-22.000	N		
1.40	Openbare ruimte - wegen	2.549	N					-2.549	N
	Totaal programma 1	258.999	N	234.450	V	-22.000	N	-2.549	N

Exploitatie:

1.10 Ruimtelijke ordening

> Binnenstedelijke vernieuwing

Het gaat hierbij om een vrijval van middelen 2016 op basis van een provinciale beschikking. De provincie heeft de bijdrage binnenstedelijke vernieuwing gerelateerd aan het aantal gereed gemelde woningen. Er valt een bedrag vrij van € 145.000 (gebaseerd op 29 gerealiseerde woningen x € 5.000). Dit bedrag wordt geoornd toegevoegd aan de investeringsreserve, onderdeel binnenstedelijke vernieuwing, conform het besluit bij de jaarrekening 2014 op dit punt.

1.20 Woningbouw

> Woonbehoefte onderzoek, aanpak Woonmarkt voor jongeren.

Op 2 augustus heeft ons college besloten om ter aanvulling op de aanpak van de Woonmarkt voor jongeren een woonbehoefte onderzoek onder jongeren uit te voeren (18-30 jaar). De geraamde kosten ad € 9.000 kunnen worden gedekt uit de investeringsreserve, ten laste van de middelen binnenstedelijke vernieuwing.

1.30 Leefomgeving

> Gemeentelijk Versnellingsarrangement (GVA): tijdelijke huisvesting statushouders

Het GVA biedt gemeenten financieel de mogelijkheid om statushouders tijdelijk te huisvesten, waardoor Asielzoekerscentra worden ontlast en plaats kunnen bieden aan nieuwe vluchtelingen.

De lasten worden voor 2016 geraamd op € 102.450 en de baten op € 49.850. Het restantbedrag van de crisnoodopvang uit 2015 is voor € 30.600 ook als dekking ingezet. Het verwachte tekort op het GVA project komt daardoor op € 22.000.

1.40 Openbare ruimte – wegen

> Kapitaallasten zoutstrooier

De kapitaallasten van de zoutstrooier worden structureel gedekt uit de stelpost vervanging materieel (beleidsproduct 10.50).

Investeringen:

> Reconstructie Herxen, riolering

De reconstructie van Herxen is afgerond. Tijdens de uitvoering bleek de grond/klei afkomstig uit de rioolsleuf verontreinigd en daardoor niet herbruikbaar/toepasbaar. Noodgedwongen is 3.200 ton grond/puin als verontreinigde grond gestort waardoor het beschikbare rioleringskrediet is overschreden met € 96.800. De extra kapitaallasten over de genoemde overschrijding kunnen budgettair neutraal worden opgevangen binnen de voorziening riolering.

Programma 2 Veiligheid

Nr.	Omschrijving	Lasten	V/N	Baten	V/N	Incidenteel	V/N	Structureel	V/N
2.10	Brandweer en rampenbestrijding	-30.600	V	-30.600	N				
	Totaal programma 2	-30.600	V	-30.600	N				

2.10 Brandweer en rampenbestrijding

> Kort- en Langdurige noodopvang vluchtelingen

Onze gemeente heeft in 2015 noodopvang geboden aan vluchtelingen in sporthal de Hooiberg. Het restant van de vergoeding uit 2015 ad € 45.800, is als dekking ingezet voor het project langdurige crisnoodopvang (ad € 15.200) en voor het GVA-project (ad € 30.600, beleidsproduct 1.30). Het project langdurige crisnoodopvang is niet door gegaan. Er zijn echter voor dit project wel kosten gemaakt.

Programma 4 Duurzaamheid

Nr.	Omschrijving	Lasten	V/N	Baten	V/N	Incidenteel	V/N	Structureel	V/N
4.20	Milieutaken	5.900	N			-5.900	N		
	Totaal programma 4	5.900	N			-5.900	N		

4.20 Milieutaken

> Bodemonderzoek gronddepot Lange Slagen te Wijhe

Momenteel ligt er een gronddepot aan de Lange Slagen in Wijhe. Dit is een depot waar sporadisch nog grond bij wordt gestort. Er moet onderzocht worden wat de status/kwaliteit van de grond in dit depot is omdat niet bekend is wat de vervuilingswaarde is. Zonder deze kennis is het niet toegestaan de grond te transporteren. De kosten van het onderzoek worden geschat op € 5.900.

Programma 5 Jeugd en onderwijs

Nr.	Omschrijving	Lasten	V/N	Baten	V/N	Incidenteel	V/N	Structureel	V/N
5.20	Jeugdgezondheidszorg	220.722	N			-220.722	N		
5.30	Lokaal onderwijsbeleid	-5.355	V	-7.500	N	-2.145	N		
5.50	Overige onderwijs aangelegenheden	-15.000	V			15.000	V		
	Totaal programma 5	200.367	N	-7.500	N	-207.867	N		

5.20 Jeugdgezondheidszorg

> Jeugdhulp

Voor onze gemeente verwachten wij, op grond van de eerder afgesproken verdeelsleutel, een tekort in 2016 van € 270.661. Om het tekort te dekken worden de volgende risicobudgetten ingezet: het risicobudget voor jeugd van € 103.271 en de risicobudgetten voor participatie (7.10), Wmo begeleiding en huishoudelijke hulp (7.30) voor resp. € 79.779, € 40.881 en € 45.607.

De Integratieuitkering Sociaal Domein is in de mei- en septembercirculaire 2016 aangepast. De verhoging voor het onderdeel Jeugdzorg is € 53.332 en wordt budgettair neutraal verwerkt (zie onderdeel Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien, Algemene Uitkering).

5.30 Lokaal Onderwijsbeleid

> Gymlokalen

De onderhoudskosten van de Nieuwe Coers en Watertorenstraat vallen door zelfwerkzaamheid € 7.500 lager uit. De onttrekkingen aan de reserve onderhoud welzijnsaccommodaties nemen daardoor evenredig af. Door nieuwe keuringseisen voor gymtoestellen van de Nieuwe Coers zijn er € 2.145 extra kosten gemaakt.

5.50 Overige onderwijs aangelegenheden

> Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

We zien ten opzichte van 2015 een toename van het aantal VVE-indicaties en een toename van het aantal peuters, waarvoor kinderopvangtoeslag kan worden aangevraagd bij de Belastingdienst. Daardoor maken minder peuters gebruik van een opvangplek die door de gemeente wordt betaald. Per saldo verwachten we dat er in 2016 € 15.000 minder wordt uitgegeven dan begroot.

Programma 6 Welzijn

Nr.	Omschrijving	Lasten	V/N	Baten	V/N	Incidenteel	V/N	Structureel	V/N
6.10	Welzijn en welzijnsaccommodaties	138.228	N	202.000	V	63.772	V		
6.20	Sport en sportaccommodaties	-148.757	V	-153.757	N			-5.000	N
	Totaal programma 6	-10.529	V	48.243	V	63.772	V	-5.000	N

6.10 Welzijn en welzijnsaccommodaties

> Zalencentrum Wesepe

Er is noodzakelijk, aanvullend schilderwerk in Zalencentrum Wesepe verricht. Deze onvoorzien lasten ad € 9.000 veroorzaken nu een overschrijding op het onderhoudsbudget. Deze lasten kunnen worden gedekt uit de onderhoudsreserve welzijnsaccommodaties.

> Buurthuis Den Nul

Het geplande onderhoud is € 3.000 lager dan begroot. De onttrekking aan de onderhoudsreserve welzijnsaccommodaties neemt evenredig af.

> Olde Postkantoor

Het Olde Postkantoor in Olst is verkocht. De verkoopopbrengst is € 212.000. Het Olde Postkantoor heeft nog een restant boekwaarde van € 114.551, die in mindering moet worden gebracht op de verkoopopbrengst. Daarnaast zijn er in 2016 € 11.072 aan kosten gemaakt. In de 1^e Berap 2016 zijn de verwachte lasten geraamd op € 16.000 en gedekt uit de reserve nader te bestemmen middelen. Door de verkoop van het pand kan de geraamde onttrekking aan deze reserve vervallen. In 2015 is € 22.605 aan de reserve nader te bestemmen middelen onttrokken, ter dekking van de in 2015 gemaakte kosten voor het Olde Postkantoor. Dit bedrag wordt nu, zoals destijds is voorgesteld, teruggestort in deze reserve. De resterende verkoopopbrengst bedraagt € 63.772.

6.20 Sport en Sportaccommodaties

> Sporthal de Hooiberg

Door meer te werken met vrijwilligers zijn de kosten voor inhuur personeel met € 10.000 gedaald. Daarnaast vallen de onderhoudskosten door zelfwerkzaamheid € 5.000 lager uit. De lagere lasten worden deels ingezet voor de openstaande taakstelling bedrijfsvoering (beleidsproduct 10.50). Daarnaast vallen de verhuuropbrengsten door het wegvallen van evenementen, uitvoeringen en markten € 10.000 lager uit.

> Sport- en cultuurstimulering

De kosten voor de combinatiefunctionaris aangepast sporten voor 2016 bedragen € 5.000. De combinatiefunctionaris blijft voor drie jaar werkzaam voor onze gemeente.

> Zwembad

Het zwembad is in 2016 overgedragen aan stichting de Welters. De begroting 2016 moet aangepast worden op deze nieuwe situatie. De baten en lasten nemen budgettair neutraal met € 138.757 af.

Programma 7 Werk, inkomen en zorg

Nr.	Omschrijving	Lasten	V/N	Baten	V/N	Incidenteel	V/N	Structureel	V/N
7.10	Werk en inkomen	252.627	N	285.100	V	32.473	V		
7.30	Maatschappelijke ondersteuning	371.090	N	297.700	V	-73.390	N		
	Totaal programma 7	623.717	N	582.800	V	-40.917	N		

7.10 Werk en inkomen

7.10 Werk en inkomen	Lasten		Baten	
Minimabeleid, tegemoetkoming ziektekosten	-100.000	V		
Minimabeleid, statushouders	71.100	N	71.100	V
Minimabeleid, bijzondere bijstand huishoudelijke hulp	-100.240	V		
Uitkeringen	214.000	N	214.000	V
Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom	181.630	N		
Budget Sociaal Domein, onderdeel Participatie	65.916	N		
Participatie, inzet risicobudget voor Jeugd	-79.779	V		
Totaal	252.627	N	285.100	V

>Minimabeleid, tegemoetkoming ziektekosten

In de Beleidsnota Financiële tegemoetkomingen ziektekosten werd uitgegaan van 536 toekenningen voor bijzondere bijstand voor ziektekosten (opvolger van de regelingen in het kader van de Wtcg en CER) met een totaal budget over 2015 en 2016 van € 450.000. De verwachting is dat er eind 2016 ongeveer 75% van het geschatte aantal toekenningen is gerealiseerd. Dit betekent dat er van dit budget over de twee genoemde jaren een bedrag overblijft van ongeveer € 100.000. Hierbij is het de vraag hoe de ontwikkeling in 2017 gaat zijn en wat er dan eventueel jaarlijks nog overblijft. Bij de evaluatie van het gehele minimabeleid in 2017 zal er een nadere analyse plaatsvinden en dan zal er tevens bekeken worden of en op welke wijze delen van het minimabeleid nog verder geoptimaliseerd kunnen worden en welke middelen

daarvoor noodzakelijk zijn. Dit budget is onderdeel van het Sociaal Domein en wordt gereserveerd onder beleidsproduct 7.30 maatschappelijke ondersteuning.

> Minimabeleid, statushouders

Op 28 april 2016 hebben het kabinet en de VNG een Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom gesloten. In dit uitwerkingsakkoord is er besloten een extra investering in maatschappelijke begeleiding statushouders te realiseren. De vergoeding van het COA is per gekoppelde statushouder (> 18 jaar) vanaf 2016 met € 1.370 verhoogd naar € 2.370. Deze extra middelen zijn bedoeld voor praktische hulp en begeleiding door vluchtelingenwerk bij huisvesting. De financiële consequenties ad € 71.100 worden budgettair neutraal verwerkt.

> Minimabeleid, bijzondere bijstand huishoudelijke hulp

Naar aanleiding van de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep moet het beleid op het gebied van hulp bij het huishouden worden herzien. De verwachte extra kosten bijzondere bijstand zullen hierdoor veel lager uitvallen en worden met € 100.240 afgeaamd. Onder 7.30 worden daar tegenover extra kosten huishoudelijke hulp opgenomen.

> Uitkeringen

Het aantal uitkeringen is ten opzichte van vorig jaar gestegen van 173 naar 196 per 1 september 2016. Deze stijging was al aangekondigd in de rapportage bestuursopdracht Uitvoering Werk en Inkomen. Ten opzichte van de begroting stijgen de uitkeringslasten in totaal met € 214.000. Daarentegen daalt het BUIG-budget, waaruit de uitkeringslasten betaald moeten worden, met € 60.000. Het totale nadeel bedraagt dan ook € 274.000. Dit heeft per saldo geen budgettair effect op de begroting. Voorgaande betekent alleen dat het aan te vragen bedrag via de Vangnetregeling hoger wordt. In de begroting is rekening gehouden met het maximale eigen risico voor de gemeente.

> Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom

Bij het sluiten van het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom is voor 2016 en 2017 uitgegaan van een gelijk aantal te plaatsen statushouders, landelijk namelijk 43.000 per jaar. Daarmee komt het bedrag per geplaatste statushouder voor de decentralisatie-uitkering "Verhoogde asielinstroom – partieel effect" op € 2.849 en voor de decentralisatie-uitkering Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie op € 1.581. Voor 2016 verwachten we 41 statushouders te huisvesten. De financiële consequenties van totaal € 181.630 worden budgettair neutraal verantwoord. De baten lopen via de algemene uitkering (beleidsproduct 10.20). Deze middelen zetten we in voor o.a. de maatschappelijke begeleiding, onderwijs en (jeugd-) gezondheidszorg aan statushouders die in onze gemeente gehuisvest worden, zowel op de GVA-locaties als in de reguliere woningen.

> Integratie-uitkering Sociaal Domein, onderdeel Participatie

Via de integratie-uitkering Sociaal Domein krijgen we € 65.916 meer budget vanuit het Rijk voor participatie. Dit wordt budgettair neutraal verantwoord. Het betreft vooral een verhoging van het budget voor uitvoering Wsw.

> Participatie, inzet risicobudget voor Jeugd

Om het verwachte tekort op de zorgkosten jeugdhulp in 2016 op te vangen wordt de stelpost risicobudget ingezet.

7.30 Maatschappelijke ondersteuning

7.30 Maatschappelijke ondersteuning	Lasten		Baten	
Woonvoorzieningen	-40.000	V		
Regiotaxi	-40.000	V	-14.000	N
WMO huishoudelijke hulp	115.469	N	26.700	V
Budget Sociaal Domein, Wmo begeleiding en uitvoering	38.232	N		
Wmo huish. hulp, inzet risicobudget voor Jeugd	-45.607	V		
WMO begeleiding, inzet risicobudget voor Jeugd	-42.004	V		
Sociaal Domein, reserveren vrijval budget Wtgc en CER (7.10)	100.000	N		
Programma Transformatie sociaal domein	285.000	N	285.000	V
Totaal	371.090	N	297.700	V

> Woonvoorzieningen

Er zijn geen grote woningaanpassingen in 2016 verricht. Dit levert een voordeel op van € 40.000.

> Regiotaxi

Het gebruik van de Regiotaxi is ten opzichte van de voorgaande jaren afgenomen. Als mogelijke oorzaken gelden de invoering van de maximum kilometergrens van 1500 kilometer als heroverwegingsmaatregel en de toename van het gebruik van alternatieve vervoersmogelijkheden zowel binnen het eigen netwerk als daar buiten (vervoer via algemene hulpdienst of buurtbus). De afname levert een budgettair voordeel op van € 26.000.

> Wmo huishoudelijke hulp

Naar aanleiding van de uitspraken van de Centrale Raad van Beroep moet het beleid op het gebied van hulp bij het huishouden worden herzien. Hierdoor nemen de lasten maar ook de baten in de vorm van eigen bijdragen voor huishoudelijke hulp naar verwachting toe met resp. € 100.000 en € 26.700. Daartegenover staat dat de kosten voor bijzondere bijstand afnemen met € 100.240 (zie 7.10 Werk en inkomen). Hierdoor moeten er ook ongeveer 275 gesprekken worden gevoerd. Gelet op de omvang en het feit dat deze gesprekken dit kalenderjaar nog moeten worden gevoerd, kan dit niet binnen de reguliere formatie van het toegangsteam worden gerealiseerd. Er moet dus extra capaciteit worden ingehuurd voor € 35.000.

De integratie-uitkering Wmo huishoudelijke hulp is tot en met de septembercirculaire 2016 € 11.471 lager vastgesteld. Een en ander is budgettair neutraal verantwoord.

> Integratie-uitkering Sociaal Domein, Wmo begeleiding

De integratie-uitkering Sociaal Domein is voor Wmo begeleiding en uitvoering € 38.232 hoger vastgesteld. Dit is budgettair neutraal verwerkt.

> Wmo huishoudelijke hulp en begeleiding, inzet risicobudget

Om het verwachte tekort op de zorgkosten jeugdhulp in 2016 op te vangen wordt de stelpost risicobudget ingezet.

> Vrijval budget Wtcg en CER

Onder 7.10 is het budget voor tegemoetkomeng ziektekosten voor € 100.000 vrijgevallen. Dit budget wordt als onderdeel van het budget Sociaal Domein gereserveerd. Bij de jaarrekening 2016 muteren de restantbudgetten in de reserve Sociaal Domein.

> Programma transformatie Sociaal Domein

Voor de uitvoering van het Programma transformatie Sociaal Domein is tot eind december 2018 € 285.000 nodig. Dit benodigde bedrag kan worden gedekt uit het overschot budget sociaal domein in de reserve sociaal domein.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Nr.	Omschrijving	Lasten	V/N	Baten	V/N	Incidenteel	V/N	Structureel	V/N
10.20	Algemene uitkering			406.851	V	406.851	V		
10.30	Lokale heffingen			-12.105	N	-12.105	N		
10.50	Saldi kostenplaatsen	43.951	N	10.300	V	-12.200	N	-21.451	N
	Totaal programma 10	43.951	N	405.046	V	382.546	V	-21.451	N

10.20 Algemene uitkering

> Algemene Uitkering 2016

De Algemene Uitkering 2016 is € 406.851 hoger dan geraamd. Dit komt met name door de volgende (taak)mutaties op de huidige bevoorschotting:

- Integratieuitkering Wmo Huishoudelijke hulp -/- € 11.471 (beleidsproduct 7.30)
- Decentralisatie-uitkering verhoogde asielinstroom +/- € 181.630 (beleidsproduct 7.10)
- Integratieuitkering Sociaal Domein +/- € 157.480 (beleidsproduct 5.20, 7.10 en 7.30)
- Effect Septembercirculaire +/- € 79.212.

10.30 Lokale Heffingen

> Onroerende zaakbelasting (OZB)

De inkomsten OZB zijn in 2016 € 12.105 lager. Dit wordt met name veroorzaakt doordat in de geraamde belastingopbrengst de vrijgestelde objecten gemeentehuis en gemeentewerf Wijhe, ten onrechte zijn opgenomen.

10.50 Saldi kostenplaatsen

Het nadeel op de lasten is per saldo € 43.951 en wordt onder meer veroorzaakt door een aantal kleine posten, zoals externe inhuur wegens langdurige uitval door ziekte, het abusievelijk niet ramen van de werkgeverslasten Uitkeringen Wet arbeidsongeschikte werknemers en enkele tegenboekingen uit de programma's. Het voordeel op de baten bedraagt per saldo € 10.300 en wordt onder meer veroorzaakt door boekwinst in verband met verkoop materieel buitendienst

Investerings:

> Betreft: vervanging materieel

In aansluiting op het vervangingsprogramma materieel 2016-2022 wordt het materieel van de buitendienst vervangen. Het investeringsbedrag is € 35.000. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten worden gedekt uit de stelpost vervanging materieel. De vervanging is daardoor budgettair neutraal.

Reserves

De mutaties in reserves zijn met ingang van 2015 verwerkt in de betreffende programma's. Voor een totaal beeld zijn in onderstaand overzicht de mutaties op de reserves gespecificeerd. Het saldo van de reserves neemt met € 109.395 af.

PG	Omschrijving	Lasten	V/N	Baten	V/N	Saldo	V/N
1	Investeringsreserve(Binnenstedelijke Vernieuwing), Vrijval provinciale subsidie 2016			145.000	V	145.000	V
1	Investeringsreserve(Binnenstedelijke Vernieuwing), Aanpak Woonmarkt voor jongeren, woonbehoefte onderzoek	9.000	N			-9.000	N
1	Algemene reserve nader te bestemmen middelen, GVA	30.600	N			-30.600	N
2	Algemene reserve nader te bestemmen middelen, Langdurige crisishulp	-30.600	V			30.600	V
5	Onderhoudsreserve welzijnsaccommodaties, Gymlokaal de nieuwe Coers	-5.000	V			5.000	V
5	Onderhoudsreserve welzijnsaccommodaties, Gymlokaal Watertorenstraat	-2.500	V			2.500	V
6	Onderhoudsreserve welzijnsaccommodaties, schilderwerk zalencentrum Wesepe	9.000	N			-9.000	N
6	Onderhoudsreserve welzijnsaccommodaties, Buurthuis Den Nul	-3.000	V			3.000	V
6	Algemene reserve nader te bestemmen middelen, Verkoop Olde postkantoor	-16.000	V	22.605	V	38.605	V
6	Onderhoudsreserve welzijnsaccommodaties, Sporthal de Hooiberg	-5.000	V			5.000	V
10	Reserve Sociaal Domein, uitvoering programma transformatie sociaal domein	285.000	N			-285.000	N
10	Algemene reserve nader te bestemmen middelen, dekking saneringslasten puinfundatie werf Olst. Verrekenen met inkomst	5.500	N			-5.500	N
	Totaal programma 10 - Reserves	277.000	N	167.605	V	-109.395	N

Financiële samenvatting

In het volgende overzicht zijn de voor- en nadelen opgenomen die het resultaat van deze bestuursrapportage bepalen, na verrekening met reserves zoals hierboven is weergegeven. Er is onderscheid gemaakt in incidentele en structurele gebeurtenissen.

PG	Onderdeel	Bedrag €	V/N
6	Huurinkomsten De Hooiberg	-10.000	N
6	Combinatiefunctionaris	-5.000	N
6	Inhuur onderhoud sportaccommodaties	2.000	V
10	Werkgeverslasten WGA	-16.000	N
	Structureel nadeel programma's	-29.000	N
1	Gemeentelijk Versnellingsarrangement (GVA): tijdelijke huisvesting statushouders	-22.000	N
4	Onderzoek gronddepot Wijhe	-5.900	N
5	Onderhoud gymtoestellen	-2.145	N
5	Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)	15.000	V
6	Verkoop Olde Postkantoor	63.772	V
7	Woonvoorzieningen	40.000	V
7	Regiotaxi	26.000	V
10	Algemene uitkering	79.212	V
10	Lokale heffingen	-12.105	N
10	Huur archiefruimte	3.000	V
10	Budget verhuiskosten	5.000	V
10	Extra inhuur capaciteit	-25.000	N
10	Boekwinst verkoop materieel	4.800	V
	Incidenteel voordeel programma's	169.634	V
	Totaal voordeel	140.634	V

AANPAK/UITVOERING

Na besluitvorming worden de mutaties verwerkt in de begroting 2016.

VOORSTEL

Samenvattend stellen wij u het volgende voor:

1. de rapportage van het bestuurlijk dashboard van september 2016 voor kennisgeving aan te nemen;
2. de **13de begrotingswijziging 2016** vast te stellen voor de gesignaleerde budgetontwikkelingen en het voordeel ad € 140.634 toe te voegen aan de reserve Nader te bestemmen middelen.

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe
de secretaris de burgemeester

drs. D.L.W. (Dries) Zielhuis A.G.J. (Ton) Strien

<p><i>Informatie in te winnen bij:</i> Trudy Ruygh/Gerard Luijmes Doorkiesnummer: 568185/167</p>
--

Nr.	2016/57
Onderwerp	Besluit tot het kennisnemen van de tweede bestuursrapportage 2016 en tot de vaststelling van een begrotingswijziging 2016

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.25 oktober 2016, nr. 2016/57;

gelet op het bepaalde in artikel 192 van de Gemeentewet;

besluit:

1. de rapportage van het bestuurlijk dashboard van september 2016 voor kennisgeving aan te nemen;
2. de **13de begrotingswijziging 2016** vast te stellen voor de gesignaleerde budgetontwikkelingen en het voordeel ad € 140.634 toe te voegen aan de reserve Nader te bestemmen middelen.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d. 7 november 2015.

De raad voornoemd,
de griffier

de voorzitter

B.A. (Bart) Duursema

A.G.J. (Ton) Strien